

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 7C/460/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512214697
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Šimonová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2015:2512214697.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Ingrid Šimonovou v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcom: 1. Q. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XXX/X, Z.- Š., 2. F. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XXX/X, Z.- Š., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov: Združenie bratislavských spotrebiteľov, so sídlom Stavbárska 60, Bratislava, IČO: 30 790 735, vedľajší účastník právne zastúpený: JUDr. PaedDr. Ivan Pecník, PhD., MBA, advokát, so sídlom Karloveská 3154/6C, Bratislava, o zaplatenie 2.192,05 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Návrh sa zamietá.
- II. Odporcom v 1. a 2. rade a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu návrhom podaným na tunajšom súde dňa 28.11.2012 domáhal, aby súd zaviazal odporcov v 1. a 2. rade na zaplatenie sumy 2.192,05 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 1.177,60 eur od 29.06.2011 do zaplatenia a náhradu trov konania. V odôvodnení návrhu uviedol, že právny predchodca navrhovateľa (Slovenská sporiteľňa, a.s.) uzavrel s odporcom v 1. rade dňa 04.11.2005 zmluvu o vydaní a používaní Platobnej karty, na základe ktorej poskytol odporcovi v 1. rade peňažné prostriedky s tým, že podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti boli upravené v zmluve a všeobecných obchodných podmienkach. V návrhu ďalej uviedol, že odporca v 1. rade neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa zmluvy a právny predchodca navrhovateľa následne odstúpil od zmluvy a vyzval odporcu v 1. rade na úhradu dlžnej sumy. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2011 bola pohľadávka právneho predchodcu navrhovateľa postúpená na navrhovateľa. Ku dňu postúpenia predstavovala pohľadávka sumu 2.192,05 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 1.177,60 eur, z riadneho úroku vo výške 685,80 eur a z úroku z omeškania vo výške 328,65 eur. Návrh voči odporcyni v 2. rade navrhovateľ odôvodnil tým, že odporkyňa v 2. rade v dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 18.04.2012 uznala vyššie uvedený záväzok, čím k tomuto záväzku pristúpila podľa § 533 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporcu 1., oboznámením sa s obsahom zmluvy o vydaní a používaní Platobnej karty zo dňa 04.11.2005, obchodnými podmienkami pre Kreditné karty, dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 18.04.2012, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2011, prílohou č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2011, oznámením o

postúpení pohľadávky zo dňa 18.07.2011, pokusom o zmier zo dňa 12.11.2012, oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka - Združenia bratislavských spotrebiteľov do konania, námietkou neprípustnosti vedľajšieho účastníctva zo dňa 26.07.2013, vyjadrením navrhovateľa zo dňa 20.08.2013, históriu účtu odporcu v 1. rade, potvrdením o prideli IČO vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov, stanovami vedľajšieho účastníka na strane odporcov, uznesením Okresného súdu Piešťany č.k. 7C/460/2012 - 62 zo dňa 19.12.2013 o pripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania, odvolaním navrhovateľa zo dňa 17.01.2014, uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/202/2014 - 85 zo dňa 28.04.2015 o odmietnutí odvolania, námietkou premlčania vedľajšieho účastníka zo dňa 02.10.2015, ako i ostatným obsahom spisu zistil tento stav veci:

Dňa 04.11.2005 uzatvoril odporca v 1. rade ako fyzická osoba (nepodnikateľ) so spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. zmluvu o vydaní a používaní Platobnej karty. Na základe zmluvy o vydaní a používaní Platobnej karty poskytla spoločnosť Slovenská sporiteľňa, a.s. odporcovi v 1. rade úverový rámec v celkovej výške 995,82 eur (pôvodne (30.000,- Sk), ktorý sa odporca v 1. rade zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 49,79 eur (pôvodne 1.500,- Sk).

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2011 bola pohľadávka právneho predchodcu navrhovateľa (Slovenská sporiteľňa, a.s.) uplatňovaná v konaní vo výške 2.192,05 eur postúpená na navrhovateľa, pričom v zmysle prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2011 bol ku dňa 28.06.2011 počet dní omeškania odporcu v 1. rade 1183.

Dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku zo dňa 18.04.2012 uznali dlžník - odporca v 1. rade a pristupujúca k záväzku - odporkyňa v 2. rade čo do dôvodu a výšky záväzkov voči navrhovateľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy s pôvodným veriteľom (Slovenská sporiteľňa, a.s.), pričom dlžná suma pozostáva z istiny vo výške 1.177,60 eur, z nákladov na inkasné konanie vo výške 150 eur a z príslušenstva pohľadávky podľa zmluvy. Odporcovia sa zaviazali splatiť navrhovateľovi svoj záväzok v mesačných splátkach vo výške 50 eur od 25.04.2012. Na dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku zo dňa 18.04.2012 chýba podpis odporcu v 1. rade.

Podaním zo dňa 11.02.2013 doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.02.2013 oznámil vstup do konania podľa § 93 O.s.p. vedľajší účastník na strane odporcov - Združenie bratislavských spotrebiteľov, so sídlom Stavbárska 60, Bratislava, IČO: 30 790 735.

Navrhovateľ podaním zo dňa 26.07.2013 doručeným tunajšiemu súdu dňa 31.07.2013 podal proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania námietku.

Podaním zo dňa 21.11.2013 doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.11.2013 predložil vedľajší účastník potvrdenie o pridelení identifikačného čísla a jeho stanov.

Okresný súd Piešťany Uznesením č.k. 7C/460/2012 - 62 zo dňa 19.12.2013 pripustil vstup vedľajšieho účastníka na strane odporcov - Združenie bratislavských spotrebiteľov, so sídlom Stavbárska 60, Bratislava, IČO: 30 790 735 do konania. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 06.02.2014, a to v spojení s v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/202/2014 - 85 zo dňa 28.04.2015.

Podaním zo dňa 20.08.2013 doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.08.2013 navrhovateľ oznámil, že súčet debetných operácií na účte odporcu predstavuje sumu vo výške 2.709,88 eur, súčet kreditných operácií na účte odporcu predstavuje sumu vo výške 517,83 eur a rozdiel debetných a kreditných operácií vo výške 2.192,05 eur predstavuje žalovanú sumu.

Podaním zo dňa 02.10.2015 doručeným tunajšiemu súdu dňa 05.10.2015 vzniesol vedľajší účastník na strane odporcov námietku premlčania uplatňovanej pohľadávky s príslušenstvom.

Na pojednávaní dňa 09.10.2015 odporca v 1. rade uviedol, že sa pripája k námietke vedľajšieho účastníka, čo sa týka premlčania uplatnenej pohľadávky spolu s príslušenstvom. Odporca v 1. rade uviedol, že on osobne žiadnu dohodu o splátkach a uznání záväzku nepodpisoval a podpis na dohode, ktorú predložil navrhovateľ nie je podpisom odporkyne v 2. rade ako osoby, ktorá pristúpila k dlhu, nemá vedomosť o tom, že by jej takáto dohoda bola doručovaná, pričom žijú v spoločnosti domácnosti. Odporca v 1. rade uviedol, že si neuplatňuje žiadne trovy konania.

Na pojednávaní dňa 09.10.2015 právny zástupca navrhovateľa uviedol, že je toho názoru, že záväzok odporcov nebol premlčaný z dôvodu uzavretia dohody v dôsledku čoho začala plynúť nová premlčacia lehota v trvaní 10 rokov a na podanom návrhu v celom rozsahu trvá.

Podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Obchodný zákonník“), účastníci môžu uzavrieť aj takú zmluvu, ktorá nie je upravená ako typ zmluvy. Ak však účastníci dostatočne neurčia predmet svojich záväzkov, zmluva nie je uzavretá.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka znení účinnom v čase rozhodovania súdu, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 92 ods. 7 zákona č. 483/2001 o bankách z znení účinnom do 31.12.2008, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

V zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon č. 634/1992 Zb.“), na účely tohto zákona sa rozumie: a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti, b) predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb., spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým

znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliada len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka, koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, pripadne koniec lehoty na jeho posledný deň.

Podľa § 122 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa znení účinnom v čase rozhodovania súdu, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Predmetom tohto konania je pohľadávka, ktorá bola na navrhovateľa postúpená bankou. Súd mal za preukázané, že právny vzťah medzi účastníkmi konania (resp. ich právnymi predchodcami), ktorý je založený zmluvou, je vzťahom spotrebiteľským, keďže právny predchodca navrhovateľa pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, zatiaľ čo odporca v 1. rade nie, pričom z obsahu a formy zmluvy vyplýva, že ide o tzv. typovú (formulárovú) zmluvu, ktorú dodávateľ používa vo viacerých prípadoch a ktorej podstatný obsah spotrebiteľ (odporca) neovplyvňuje.

Pred hodnotením oprávnenosti uplatneného práva sa súd musel zaoberať tým, či navrhovateľ je aktívne vecne legitimovaný domáhať sa zaplata peňažnej pohľadávky proti odporcom na základe predmetnej zmluvy. Súd skúma aktívnu vecnú legitimáciu navrhovateľa/žalobcu a pasívnu vecnú legitimáciu odporcu/žalovaného z úradnej povinnosti. Aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok) resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 205/2009 zo dňa 29. 06. 2010). Vecná legitimácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd návrhu vyhovie len vtedy, ak navrhovateľ/žalobca preukáže, že má subjektívne právo na plnenie od odporcu/žalovaného uplatnené v konaní. V opačnom prípade súd návrh zamietne so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie navrhovateľa/žalobcu.

Ustanovenie § 524 Občianskeho zákonníka priznáva veriteľovi právo postúpiť svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka písomnou zmluvou inému subjektu. Postúpením pohľadávky dochádza k zmene v osobe veriteľa, novým veriteľom sa stane postupník, ktorý nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Stanovená obligatórna písomná forma zmluvy o postúpení pohľadávok bola v danom prípade splnená.

Keďže pôvodný veriteľ je bankou, zákonodarcom sú stanovené ďalšie podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu. V zmysle ustanovenia § 92 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách môže banka postúpiť pohľadávku voči klientovi aj bez súhlasu klienta a aj osobe, ktorá nemusí byť bankou vtedy, ak predtým banka písomne vyzve klienta na úhradu

omeškaných splátok pohľadávky a klient, teda dlžník je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Tieto predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (obdobne napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.5.2014 sp. zn. 6Co/119/2013).

V konaní bolo preukázané, že dňa 28.06.2011 bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. a postupníkom - navrhovateľom, ktorej predmetom bolo aj postúpenie pohľadávky voči odporcovi v 1. rade. Navrhovateľ v návrhu tvrdí, že postupca odstúpil od zmluvy (zmluva o vydaní a používaní Platobnej karty) zo dňa 04.11.2005 a vyzval odporcu na úhradu dlžnej sumy. Uvedené skutočnosti však navrhovateľ ničím nepreukázal, nakoľko nepredložil ani odstúpenie zmluvy ani výzvu na úhradu dlžnej sumy adresovanú odporcovi v 1. rade.

Keďže navrhovateľ nepreukázal, že pôvodný veriteľ pred postúpením pohľadávky na navrhovateľa písomne vyzval odporcu v 1. rade na splnenie peňažného záväzku, zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2011 je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v ustanovení § 92 ods. 7 (pozn. súdu: neskôr ods. 8) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

V prípade, že by aj všeobecné podmienky banky obsahovali úpravu ohľadom postúpenia pohľadávky odchylnú od zákona v neprospech spotrebiteľa, súd by následne vyhodnotil tieto ustanovenia ako neprijateľné podmienky a teda neplatné.

K premlčaniu, nakoľko bola vznesená námietka premlčania (ktorá podľa názoru súdu nemusí byť bližšie konkretizovaná) ako aj s poukazom na § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. pre úplnosť súd uvádza nasledovné. Čo sa týka § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., ide o výnimku z ustanovenia § 100 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa bolo zavedené zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2014, pričom vo vzťahu k nemu neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia. Uvedené ustanovenie je ustanovením procesným (porovnaj napr. aj rozsudok Krajského súdu v Trnave z 30.09.2014 sp. zn. 26Co/30/2013, rozsudok Krajského súdu v Trnave z 19.08.2014 sp. zn. 9Co/295/2013, rozsudok Krajského súdu v Trnave z 22.10.2014 sp. zn. 11Co/377/2013, rozsudok Krajského súdu v Žiline z 26.01.2015 sp. zn. 11Co/427/2014, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 11.12.2014 sp. zn. 4Co/134/2013), keď orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (tým aj súdu) ukladá povinnosť prihliadať na premlčanie aj bez námietky premlčania vznesenej spotrebiteľom. Vzhľadom na procesný charakter tohto ustanovenia a absentujúce prechodné ustanovenia konajúci súd je povinný aplikovať toto ustanovenie a prihliadať na premlčanie ex offa (aj bez námietky).

Procesná norma bez ohľadu na mieru legislatívneho vyjadrenia tohto pravidla pôsobí odo dňa nadobudnutia svojej účinnosti na všetky „živé“ spory (a iné právne veci) prebiehajúce na súdoch. Inak povedané, z mlčania zákonodarcu v prípade procesných noriem možno bez problémov vyvodiť pravidlo o časovej pôsobnosti procesnej normy, pretože proste pôsobí v čase „dopredu“.

Kto márne nechá uplynúť premlčaciu lehotu (ktorej dĺžka ani režim sa nijako novou úpravou nemenili), jeho právo sa už o zložku právneho nároku oslabilo, hoci podmienené (úplne až účinným „dokonaním“ premlčania v súdnom konaní), no podstatné je, že žiadne právo týmto za účinnosti starej právnej úpravy nenadobudol, a nebola porušená jeho dôvera v právo, pretože podľa zásady vigilanti bus iura scripta sunt tento subjekt musel počítať s tým, že svoje právo stratí, a to výlučne dôsledkom svojej nedbanlivosti (Doc. JUDr. Marek Števíček, PhD.: Zákon a sudcovia, K výkladu ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa).

Pokiaľ ide o ustálenie, či v danej veci sa použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka (pretože sa zmluvné strany v zmluve dohodli, že vzťahy v zmluve neupravené sa budú spravovať príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka), súd uvádza nasledovné.

Za stavu dualistickej právnej úpravy (dvojaká právna úprava rovnakých inštitútov súkromného práva) je plošné vylúčenie občianskoprávnej úpravy inštitútov súkromného práva a naopak paušalizovanie obchodného práva typického predovšetkým pre podnikateľskú sféru nenáležitú. Dualistický systém

záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dualistická právna úprava uznania dlhu, zmluvných pokút, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.). Uprednostnenie obchodného práva pred ustanoveniami kódexu o občianskych právach má pre spotrebiteľov diametrálne odlišné negatívne následky. Za nedostatočný na presadenie obchodného práva považuje súd aj argument, že rovnaká právna úprava dopadá na obidve strany zmluvného vzťahu. Súd poznamenáva, že aj právna úprava v Občianskom zákonníku dopadá na obidve strany v súlade s princípom rovnosti, a nemožno prehliadnuť pritom fakt, že sú to predovšetkým dodávateľia, ktorí uplatňujú práva na súde. Spory iniciované spotrebiteľmi sú len veľmi zriedkavé, a preto argument o obchodnom práve a rovnosti „pre všetkých“ je objektívne značne relativizovaný (rozsudok Krajského súdu v Prešove z 19.11.2013 sp. zn. 6Co/2/2013).

Je zrejmé, že všeobecná premlčacia doba v Obchodnom zákonníku je o jeden rok dlhšia (4 roky), ako premlčacia doba v Občianskom zákonníku (3 roky). Zároveň je nepochybné, že v danej veci je pre odporcov ako spotrebiteľov priaznivejšie, keď súd aplikuje ustanovenie zákona, ktoré upravuje kratšiu premlčaciu dobu, t.j. ustanovenia Občianskeho zákonníka. Nepredlžuje sa tým stav právnej neistoty.

Súd považuje ustanovenia o premlčaní v zmysle Občianskeho zákonníka za priaznivejšie pre spotrebiteľa aj z nasledovných dôvodov.

V zmysle § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka (spočívanie a pretrhnutie premlčacej doby), ak dlžník plní čiastočne svoj záväzok, má toto plnenie účinky uznania zvyšku dlhu, ak možno usudzovať, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok záväzku. Z tohto ustanovenia Obchodného zákonníka je zrejmé, že v prípade čiastočného plnenia záväzku platí, že dôjde k uznaniu zvyšku dlhu a teda k pretrhnutiu premlčacej doby, čo spôsobí začatie plynutia novej premlčacej doby. Ďalej Obchodný zákonník upravuje v § 407 ods. 2, že platenie úrokov sa považuje za uznanie záväzku ohľadne sumy, z ktorej sa úroky platia. Takéto ustanovenia Občiansky zákonník neobsahuje.

Aj tu teda možno vidieť podstatný rozdiel v dopade právnej úpravy o premlčaní obsiahnutej v Obchodnom zákonníku, a nepriaznivejšieho právneho následku na spotrebiteľa oproti právnej úprave premlčania v Občianskom zákonníku, ktorá takéto ustanovenie (vyššie uvedené) o pretrhnutí premlčacej doby neobsahuje. Je logické, keď súd pripustí aplikáciu premlčania toho ktorého kódexu ako celku, pričom pri zohľadnení vyššie uvedených následkov, je potrebné konštatovať, že úprava premlčania ako celok je pre spotrebiteľa priaznivejšia podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Táto je totiž „citlivejšia“.

V danej veci vychádzajúc z dátumu 01.04.2008 ako dátumu splatnosti, ktorý súd zistil z prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2011, podľa ktorej bol odporca v 1. rade v omeškaní so zaplatením žalovanej sumy ku dňu postúpenia pohľadávky (ku dňu 28.06.2011) 1183 dní, čo znamená, že splatnosť pohľadávky nastala dňa 01.04.2008 (28.06.2011 - 1183 dní = 01.04.2008). Z uvedeného je zrejmé, že premlčacia doba plynula od 02.04.2008 do 04.04.2011 (pondelok). Žaloba bola podaná na súd až 28.11.2012, čo je zjavne po uplynutí premlčacej doby. Premlčanie sa týka aj úrokov z omeškania / povinnosť platiť úroky z omeškania so splnením dlhu (záväzku) nevzniká samostatne (nanovo) za každý deň trvania omeškania, ale jednorazovo v deň, v ktorom sa dlžník ocitol v omeškaní so splnením tohto záväzku; týmto dňom začína u tohto práva plynúť premlčacia doba a jej uplynutím sa právo premlčí ako celok; porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave z 26.11.2014 sp. zn. 24Co/93/2014/.

Pokiaľ ide o rozpor uplatnenia námietky premlčania s dobrými mravmi, vo všeobecnosti nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania odporcom resp. vedľajším účastníkom na jeho strane mohlo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. O takýto prípad však môže ísť iba výnimočne. V rozpore s dobrými mravmi môže byť však len taký výkon práva účastníkom v občianskom súdnom konaní, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhého účastníka konania, pričom vo vzťahu ku vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhý účastník konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. Pre posúdenie primeranosti postihu je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby. Súdu žiadne takéto dôvody uvedené neboli a má za to, že v danej veci teda nejde o výnimočný prípad. Navyše súd pripomína aj ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa z ktorého vyplýva zaoberať sa premlčaním v danom prípade ex officio. Aplikácia tohto inštitútu by mala byť len výnimočná a nemala by zhojovať neznalosť

zákona - t. j. neznalosť plynutia premlčacích dôb. V tomto smere je potrebné poukázať aj na jednu zo základných zásad súkromného práva -vigilantibus iura scripta sunt - právo patrí bdelym. Súd má za to, že navrhovateľ nepostupoval s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti práve v súlade s touto zásadou, ktorá predpokladá, že každý zodpovedá za náležitú mieru predvídavosti a opatrnosti nielen pri vzniku právneho vzťahu, ale aj pri uplatňovaní svojich práv a výkone svojich práv a povinností z neho vyplývajúcich.

Súd ďalej osobitne skúmal povinnosť odporkyne v 2. rade plniť navrhovateľovi titulom pristúpenia k záväzku dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktorú odporkyňa podpísala dňa 18.04.2012. V tejto dohode súčasne odporca v 1. rade ako aj pristupujúca dlžníčka - odporkyňa v 2. rade v bode 3.1 tejto dohody vyhlásili, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Nakoľko na dohode chýba podpis odporcu v 1. rade, nemôže ho táto dohoda zaväzovať.

Súd má za to, že uznanie dlhu ako inštitút zabezpečenia záväzku je inštitútom legálnym a zákonom aprobovaným. Ide o jednostranný úkon, ktorý tento charakter nestráca ani keď je súčasťou iného dvojstranného úkonu.

V prejednávanej veci však ide predovšetkým o otázku akým spôsobom tento úkon dlžníka - spotrebiteľa vznikol. Ak by vznikol zo slobodnej vôle spotrebiteľa (napr. aj z dôvodu aby spotrebiteľ nebol vedený ako neplatič a mohol sa uchádzať o iný úver), tak napriek jeho nevýhodnosti pre spotrebiteľa by súd voči jeho platnosti namietat' nemohol.

Z činnosti súdu je známe, že navrhovateľ iniciuje podpísanie ním vopred pripravených formulárov, kde okrem dvojstranného právneho úkonu vo forme dohody o splátkach, ktorý dlžníkom zvyčajne prezentuje, vložil aj pre nich zjavne nevýhodný jednostranný úkon uznania záväzku, ktorý dlžníkom na rozdiel od dohody o splátkach už výslovne neinterpretoval. V uvedených súvislostiach tak nejde o nič iné ako znevýhodnenie spotrebiteľa, pretože dlžník podpísaním dohody nič nezískal ale naopak, naoko „vlastným“ úkonom si z vôle navrhovateľa svoje postavenie podstatne zhoršil.

Aj z ďalších právnych súvislostí vyplýva, že dohoda o splátkach nebola zo strany navrhovateľa žiadnym dobrodením, ale naopak navrhovateľ napriek vedomosti účinkov, ktoré dosahuje (resp. sa snaží dosiahnuť) v podobe obnoviteľnosti nároku neposkytol odporcom žiadny benefit (napr. v podobe odpustenia úrokov z omeškania, poplatkov, časti istiny a pod.), ale naopak do dôsledkov vylúčil aj dispozitívne ustanovenie (toto vylúčenie je však v rozpore s § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka) § 521 Občianskeho zákonníka - ak dôjde k dohode o tom, že sa už splatný dlh bude plniť v splátkach, a ak veriteľ chce, aby dlžník v splátkach plnil aj úroky z omeškania, musí sa to výslovne dohodnúť (NS ČR sp. zn. 32 Odo 860/2005 - treba rozlišovať medzi úrokmi z omeškania od pôvodnej splatnosti do účinnosti dohody, úrokmi z omeškania od účinnosti dohody do splatnosti dohodnutých splátok a úrokmi z omeškania za omeškanie po splatnosti splátok. Na úroky z omeškania za omeškanie od účinnosti dohody podľa § 521 Občianskeho zákonníka do splatnosti jednotlivých splátok má veriteľ voči dlžníkovi nárok iba vtedy, ak je to medzi veriteľom a dlžníkom výslovne dohodnuté) tým, že v čl. 3 bode 3.1 veta prvá dohody uviedol, že dlžník sa zaväzuje k úhrade príslušenstva pohľadávky vyplývajúceho zo zmluvy a narastajúcich úrokov z omeškania počas splácania.

Rozpor s dobrými mravmi je rozporom s objektívnym právom a tento rozpor spôsobuje neplatnosť právneho úkonu bez ohľadu na to, či subjekt o tomto rozpore vedel alebo nie.

Právny úkon sa prieči dobrým mravom, pokiaľ nerešpektuje niektorú zo súhrnu spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú rešpektované rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Dobré mravy fungujú aj ako korektív zmluvnej slobody. Ide tu predovšetkým o aspekt zmluvnej slobody spočívajúci v slobodnom určovaní obsahu zmluvy zmluvnými stranami. Uvedený aspekt zmluvnej slobody, tak ako zmluvná sloboda sama, má svoje limity ustanovené právnymi normami, ktorých prekročenie je sankcionované. Jedným z takýchto limitov, ktorý zákon stavia do cesty zmluvnej slobode, je aj inštitút dobrých mravov. Je potom nesprávny záver, že obsah právneho úkonu nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi len preto, lebo bol výsledkom konsenzu zmluvných strán.

Ak výkon práva, ktorý je objektívne v rozpore s dobrými mravmi, spočíva v konaní právneho úkonu, je tento právny úkon tiež neplatný pre rozpor s dobrými mravmi a to i v prípade, že samotný obsah tohto právneho úkonu v rozpore s dobrými mravmi nie je.

Súd poukazuje ďalej na to, že aj samotná navrhovateľom vypracovaná dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je pre bežného spotrebiteľa v dôsledku (či už úmyselne alebo nevedome) nejednotnej terminológie mäťúca, kde obsahuje pojem „uznanie záväzku“ ale v čl. 3 bode 3.1 poslednej vete deklaruje, že dlžníci majú vedomosť o premlčaní „dlhu“. Spotrebiteľ tak nemusí vedieť, že pojem záväzok v právnej terminológii môže znamenať a) záväzkový vzťah ako taký, b) jednotlivú povinnosť zo záväzkového vzťahu alebo c) záväzok v zmysle dlhu.

Súd teda uzatvára, že dohodu, z ktorej navrhovateľ odvodzuje nepremlčanosť svojho nároku, považuje podľa § 3, § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka za neplatnú, je jednoznačne nekalou obchodnou praktikou a dohoda ako taká je v hrubom rozpore s dobrými mravmi. (poukaz na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove napr.: 11Co/37/2012, 3Co/49/2012, 5Co/69/2012)

Vzhľadom na vyššie uvedené, súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie (hoci už samotné toto konštatovanie bolo postačujúce na nevyhovenie žalobe) ako aj dôvodu premlčania.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Keďže bol návrh v celom rozsahu zamietnutý, v spore boli úspešnými účastníkmi odporcovia a vedľajší účastník na ich strane, ktorí si však náhradu trov konania neuplatnili (§ 151 ods. 1 O.s.p.), preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a náhradu trov konania odporcom ani vedľajšiemu účastníkovi nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Trnave.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. a)-f) O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.). Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom

prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.